

Do kogo skierowane jest orzeczenie w sprawie podwójnych nazw ulic?

8 lipca 2011 r. Naczelny Sąd Administracyjny w imieniu Republiki Litewskiej orzekł w sprawie tych tablic z nazwami ulic, które nie spełniają wymogów Ustawy o Języku Państwowym. Ostatnio wiele kontrowersji budzi podmiot zobowiązany do wykonania wyroku.

Pełnomocnik rządu na powiat wileński zażądał zmiany na terenie Samorządu Rejonu Wileńskiego tych tablic z nazwami ulic, które nie spełniają wymogów Ustawy o Języku Państwowym. Sąd pierwszej instancji zobowiązał administrację samorządu do wykonania żądania wnioskodawcy, a sąd apelacyjny uznał go za prawomocny i uzasadniony. Orzeczenie weszło w życie i powinno być wykonywane.

Zgodnie z artykułem 642 Kodeksu Postępowania Cywilnego orzeczenie sądu powinno być wykonane przez te osoby, które są wskazane w tytule egzekucyjnym, czyli osoby, których orzeczenie dotyczy. W tym przypadku, zdaniem Fundacji, adresatem wyroku NSA RL

z dnia 8 lipca 2011 r. w sprawie nieprawnie zamieszczonych dwujęzycznych nazw topograficznych w miejscowościach rejonu wileńskiego jest wyłącznie administracja Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Zdaniem Fundacji, decyzja administracyjna, która była przedmiotem rozważań NSA, dotyczy jedynie terenów (domów, budynków itp.) podległych samorządowi, nie dotyczy zaś prywatnych posesji. Zarówno decyzja administracyjna, jak i orzeczenie sądu (artykuł 8 Ustawy o Zarządzaniu Publicznym) powinny dotyczyć każdego właściciela z osobna i odnosić się do konkretnie wskazanego budynku oraz zawierać wskazanie, jakie prawo zostało naruszone (nosić charakter konkretny i indywidualny).

W związku z pojawiającymi się doniesieniami medialnymi o nasyłaniu na mieszkańców rejonu wileńskiego komorników oraz o grożących sankcjach karnych, Europejska Fundacja Praw Człowieka uważa, że interpretacja wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w taki sposób, że dotyka ona poszczególnych właścicieli prywatnych budynków, oznaczałaby, że wyrok z dnia 8 lipca 2011 r. obejmuje wszystkie podobne sytuacje i skierowany jest do nieograniczonego grona osób (ma charakter abstrakcyjny i powszechny). Taka interpretacja oznaczałaby podważenie zasady państwa prawa i byłaby sprzeczna z obowiązującym Litwę artykułem 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, gwarantującym prawo do rzetelnego procesu sądowego. Taka interpretacja byłaby również niezgodna z artykułem 97 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, głoszącym, że orzeczenie, które weszło w życie, ma być wykonane przez podmiot, którego czyny albo zaniechanie były zaskarżone.

Zgodnie z artykułem 586 Kodeksu Postępowania Cywilnego podstawą działań egzekucyjnych jest posiadany przez komornika (antstolis) tytuł egzekucyjny (vykdomasis raštas). Bez takiego tytułu egzekucyjnego (wydanego jedynie na podstawie orzeczenia sądowego) komornik lub inny funkcjonariusz nie ma prawa podjąć żadnych działań egzekucyjnych.

Według artykułu 648 Kodeksu Postępowania Cywilnego, tytuł egzekucyjny powinien zawierać:

- a) nazwę sądu, imię i nazwisko sędziego, który wydał orzeczenie oraz datę jego przyjęcia;
- b) sprawę, w jakiej zapadło orzeczenie, czego ono dotyczy, do kogo jest skierowane;
- c) nazwę sądu, imię i nazwisko sędziego, który wydał tytuł egzekucyjny, oraz datę jego przyjęcia;

- d) termin, w ciągu którego orzeczenie nabrało mocy;
- e) dokładna nazwa windykatora i dłużnika, jego adres, PESEL'e (asmens kodas) lub REGON'y (įmonės kodas), i inne dane umożliwiające identyfikację.

Komornik ma prawo wstępu do posesji dłużnika bez jego pozwolenia jedynie wówczas, jeśli możliwość taką przewiduje tytuł egzekucyjny. Warto także zwrócić uwagę na to, że artykuł 592 Kodeksu Postępowania Cywilnego przewiduje ramy czasowe, kiedy egzekucja może się odbyć — nie wcześniej niż od godziny 6.00 rano i nie później niż do godziny 22.00 (dni robocze). Wyjątek stanowią pilne sprawy egzekucyjne. Prawomocność działań komornika nadzoruje sędzia sądu rejonowego, na którego terytorium działa komornik. Ten sam przepis przewiduje również prawo do tłumacza (w wypadku nieznamomości języka państwowego) — wówczas należy zwrócić się na piśmie do komornika.

Należy z całą stanowczością podkreślić, że sąd może w orzeczeniu nałożyć obowiązki jedynie na te osoby, które były stroną postępowania. Tylko takie osoby powinny wykonywać orzeczenie sądowe i podporządkować się komornikowi. Tym samym orzeczenie sądowe nie dotyczy tych, którzy nie byli stronami sporu i tym samym nie mają prawnego obowiązku realizacji takiego orzeczenia.

Warto również dodać, że alternatywnym zewnętrznym sposobem oznakowania ulic na domach w języku polskim jest tworzenie napisu poprzez malowanie ściany od strony ulicy.

W istocie oznacza to, że nazwa ulicy dużymi literami jest namalowana na ścianie domu. Stanowi to zarówno przekaz informacyjny, jak i pewien sposób dekoracji domu.

Jeżeli otrzymacie Państwo jakiegokolwiek pismo z urzędów lub sądu w tej sprawie prosimy o pilny kontakt z Fundacją. Ważne jest to, aby nie przekroczyć terminów, w ciągu których można się odwołać od decyzji lub je zaskarżyć. Europejska Fundacja Praw Człowieka zapewnia, że udzieli Państwu bezpłatnej pomocy prawnej włącznie z reprezentowaniem przed sądami krajowymi oraz międzynarodowymi.

Jeżeli ktokolwiek będzie próbował wkraczać na Państwa posesję, pomimo Państwa sprzeciwu, to prosimy o pilny kontakt z Fundacją. Komornik lub np. policjant, aby móc wkroczyć na Państwa teren, powinien nie tylko się wylegitymować, ale przede wszystkim posiadać sądowy tytuł wydany przez sąd na Państwa imię i nazwisko oraz odnoszący się do Państwa posesji.

Europejska Fundacja Praw Człowiek przyjmuje od poniedziałku do piątku przy ul. Liepkalnio 103, w godzinach:

Pn. 14.00-18.00 **Wt.** 10.00-14.00 **Śr.** 14.00-18.00 **Czw.** 10.00-14.00 **Pt.** 14.00-18.00

Jeżeli nie możesz przyjść, to napisz do nas e-maila: **efhr@efhr.eu** lub na skype: **efhr-lt**, zadzwoń pod nr **+37069150822** lub wypełnij odpowiedni kwestionariusz na stronie **www.efhr.eu**